

TIINA MYLLÄRINEN / HENRIKKA TAVI / IA ENSTERÄ

PINNAN ALLA

Teos tilalle ja yhdeksälle muusikolle

mars norpat,
tai vaa'alle
lentele kuun ja
tähtien sekaan

Musiikkia, tekstiä, liikettä ja tilan
akustisia ominaisuuksia yhdistävä
kokonaistaideteos

PINNAN ALLA

Pinnan alla on "epäooppera" neljälle laulajalle ja viisihenkiselle soitinenssemblle. Säveltäjä Teos on säveltäjä Tiina Myllärisen pitkäaikainen haave: sävellys, jossa konkreettisesti muunneltava akustiikka on osa teoksen dramaturgiaa. Teos tuo aikamme taidemusiikkia kirjaimellisesti lähelle kuulijoita, kun yleisö liikkuu esityksen aikana erilaisista akustisista tiloista koostuvan installaation sisällä. Henriikka Tavin leikillisen, vakavan hauskan käsikirjoituksen keskiössä on saimaannorppa: suomalaisuuden symboli, luonnonsuojelijoiden maskotti, puhtaan luonnon ja uhanalaisuuden kuva ja lukemattomien riitosten kohde. Pinnan alla on tutkielma norpasta, mutta ennen kaikkea se on tutkielma ihmismielestä. Musiikki, teksti ja installaatio muodostavat eräänlaisen mielen peilitalon, jossa peilistä katsoo taas uudeksi muuntunut, ihmiskasvoinen norppa.

Meri Metsomäki, sopraano

Emil Holmström, piano

(Kaikki esityskuvat Maarit Kytöharju, ellei toisin mainittu.)

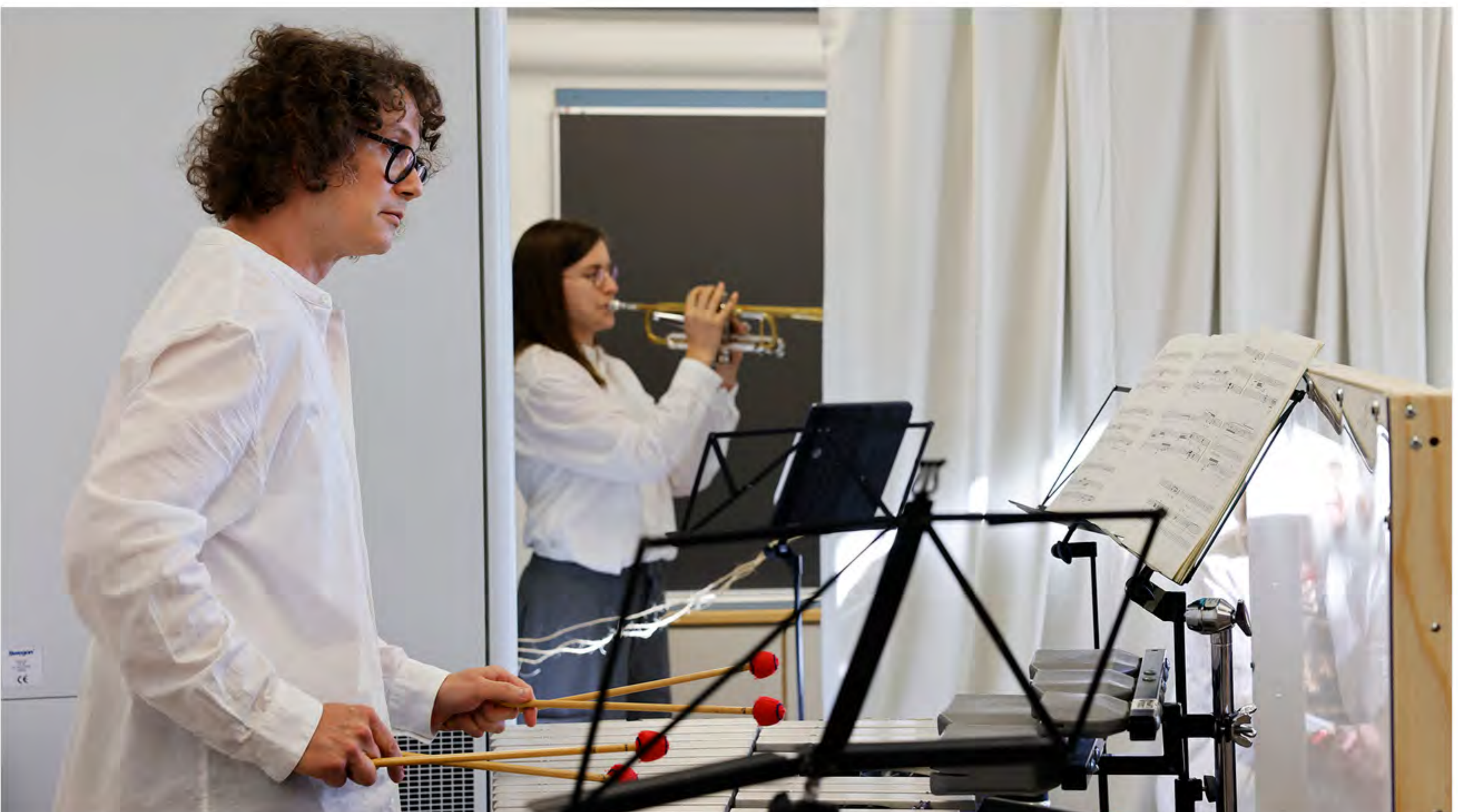

Meri Metsomäki, sopraano

Norpan kulttuurihistoriallinen merkitys on moniaalle jakautunut, sillä yhtäältä norppa on sympaattinen, luonnonsuojelun ilmeikäs maskotti, ja toisaalta se on paljon metsästetty, viheliäinen otus. Norpan symbolilla on yhteiskunnallista merkitysvoimaa, sillä muun muassa Greenpeace kampanjoi vuosikymmeniä hylkeenmetsästyksen kieltämiseksi aiheuttaen Kanadan alkuperäiskansoissa vastustusta ja popularisoiden hyljettä laajemmin luonnonsuojelun keulakuvana. Pinnan alla tuo esiin nämä kaikki painotukset ja ristiriidat myös visuaalisten representaatioiden kera. [...] Pinnan alla -teoksessa näytetään lepertelevän norppasuhteen lisäksi norppasuhteen murhanhimoinen puoli, ja lauluteksti sähisee ja solvaa hyljettä hylyksi ja otukseksi. (...) Pinnan alla on kiinnostava lisä kirjalliseen keskusteluun toislajisista, sillä se käsittelee norppaa kulttuurihistoriallisesti rakentuneena säilyttäen olennaisen kielellisen välimatkan toislajiseen.

Milka Luhtaniemi, Tuli&Savu 4/23

Antti Suoranta, lyömäsoittimet Inka Pärssinen, trumpetti

PINNAN ALLA

Linda Suolahti, viulu

Meri Metsomäki, sopraano

Occasionally, one comes across with something artistically genuinely different. This was precisely the case with Pinnan alla... (Pinnan alla) steps out of traditional categories, combining elements of opera, concert setting, spatial and conceptual art, yielding to thought-provoking multimodal journey, where the pre-determined and the free-floating merge in artistically meaningful ways (...)

Presented in the manner of extended meditation, Bubbling Under does not teach nor preach, and this is exactly why the piece is so profoundly compelling. In terms of text and music alike, the production comes off as a spacious affair, inviting the audience to really contemplate on the subject matter...

Inka Pärssinen, trumpetti

Emil Holmström, piano

Scattered into nine interconnected performance spaces Installations provides each individual musician with different material, some written out in more detailed manner than others. Combining several traditional and extended techniques, the sounding material is then developed somewhat ad libitum by the performers, giving rise to a splendid series of emotionally intense musical cycles, awash with intriguing layers of sonorous information. Dressing the rooms and interconnecting corridors in bits and pieces of strikingly fine-tuned and often poignant detail, la Ensterä's brilliant set design served the performances beautifully, to a gripping effect.

Reassembled after some thirty minutes, the ensemble delivered a three-part concluding aural ritual, beginning with Kuuttipyynti (Pup Hunt), a candle-lit duet for soprano and violin, performed with subtlety by Metsomäki and Suolahti, and followed by Satu (Fairy-tale), a poignant tale of a wise seal and an ill-fated hunting couple, given in spoken recitation by the four singers. Rounding off with a chant-like Kehtolaulu (Lullaby) for full ensemble, Bubbling Under completes its enthralling cycle.

An intimate realization of rare intensity and insight, the premiere production of Bubbling Under constituted a multi-layered spatial quest, rooted in engrossing musical setting and well-wrought text. A mirror on which to dwell, the "nonoperatic" setting communicates on several levels, conscious and subconscious, resulting in transformative experience.

Devised in transportable manner, Bubbling Under is tailor-made for touring. Hopefully set for a trajectory to travel far and wide, this production deserves to be recreated in numerous different settings.

Jari Kallio, jarijuhanikallio.wordpress.com, 28.7.2023

PINNAN ALLA

Linda Suolahti, viulu

Martti Anttila, tenori

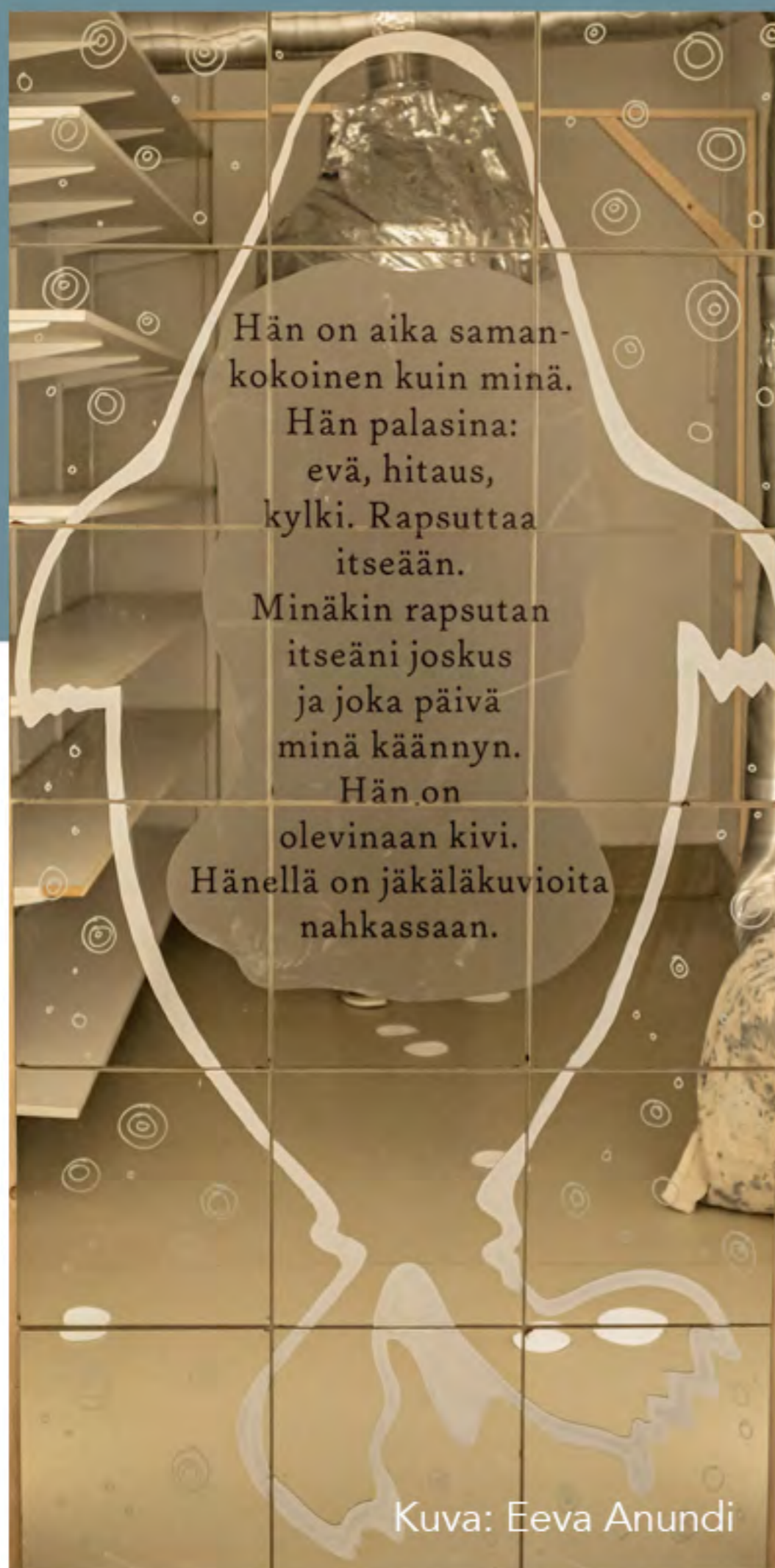

Eleriin Määripeal, sopraano

Kuva: Eeva Anundi

Antti Suoranta, lyömäsoittimet

Kuva: Eeva Anundi

PINNAN ALLA

Pinnan alla lymyilee saimaannorppa, jonka elehdintää ja liikkeitä Tavi tutkii (...) uteliaana, ilman ennakkoluulojen painolastia, mutta kaikkeen käytettävissä olevaan tietoon nojautuen.

Tunnetun maskotin takaa paljastuu todella outo, pinnalla itseään rapsuttavaa kiveä ja vedessä mitä vilkkainta petoa muistuttava olento. Norpasta voi ihan totuudenmukaisesti luoda monenlaisia kuvauksia ja loitsuin puhutellakin:

“Nuku hylje, / lepokivellä lepää, / pötkyttele rauhassa pötkylä, / sulje silmät, / paina kuono kivenkoloon. / Ole kirjava kivi.”

Ihmiskieli on monin tavoin ohjannut sitä käyttämättömän norpan kohtaloa. Sana hylje eli hyle on tutkija Juha Ylimaunun mukaan peräisin kuolleista yksilöistä, jotka meri on kuin hylkyinä tuonut rantaan. Sen käyttöä on Saimaalla leimannut hyljeksivämpi suhtautuminen norppaan, kun taas uusi nimi on yleistynyt rintarinnan suojelutoimien kanssa.

Tavi onnistuu pienessä tilassa tuomaan yhdistämään esteettisen ja tiedollisen – norpasta tulee tutumpi niin erikoisten anekdoottien kuin eläytyvien runojen myötä.

Vesa Rantama, HS 30.9.2023

Taavi Oramo, klarinetti

Kuva: Eeva Anundi

Kuva: Heli Sorjonen

Kuva: Ia Ensterä

Tiina Myllärinen

Säveltäjä, sävellyksen jatkotutkinto-opiskelija (Taideyliopisto), sävellysopettaja

JULKAISUT

Pinnan alla/ Bubbling Under (2023)

(Bad) Dreams come true (2022), Fennica Gehrman

Railo (2015), Fennica Gehrman

Traces (2014), Fennica Gehrman

Squarcio (2011), Fennica Gehrman

what? (2010), Fennica Gehrman

Kolme laulua (2007), Fennica Gehrman

Kaikki kuuluu värinä Polyteknikkojen kuoron levy Kuunteletko sinä (PKCD23, 2013)

TÄRKEIMMÄT UUDET TILAUKSET

Key Ensemble -teos sekakuorolle, ke. 2026

Musica nova -sooloteos Musiikkitalon uusille uruille, ke. Helsinki helmikuu 2025

Neo Quartet -2. jousikvartetto, ke. Puola lokakuu 2025

Akartia-trio -teos sopraanolle, saksofonille ja harmonikalle, ke. Donostia-San Sebastian, Espanja marraskuu 2023

Superpluck trio -teos kanteleelle, kitaralle ja cembalolle ke. Okinawa, Japani joulukuu 2022

-Uusinta ensemble ja Meri-Lapin jousikvartetti -jousikvartetto, ke. 2022

-Helsingin yliopisto -promootiokantaatti sopraanolle, kuorolle ja kamariorkesterille Helsingin yliopiston filosofisen tiedekunnan promootioon, ke. Helsinki toukokuu 2019

www.tiinamyllarinen.com

Henriikka Tavi

Runoilija, kirjailija, tekstitaiteilija, luovan kirjoittamisen opettaja, kääntäjä, osuuskunta Poesian perustajajäsen

KAUNOKIRJALLINEN TUOTANTO

Remu, Teos 2023

Tellervo, Teos 2018

Kaksitoista, Poesia 2016

Kolmetoista 13/12 (toim.), Poesia 2015

12-sarja, Poesia 2012-2013

Toivo, Teos, 2011

Sanakirja, Poesia 2010

Esim. Esa, Teos, 2007

2019 Runeberg-palkinto ehdokkuus romaanista Tellervo

2017 Suven runoilija, Kajaanin runoviikko

2014 Toivo Pohjoismaiden Neuvoston kirjallisuuspalkintoehdokas

2012 kevät Tanssiva karhu-palkinto Toivo

2011 Kalevi Jäntin palkinto teoksesta Toivo

2007 Helsingin sanomien kirjallisuuspalkinto teoksesta Esim. Esa

2007 Esim. Esa valittiin Elävien runoilijoiden klubin (ERK) yhdeksi vuoden 2007 jäsenkirjoista. 2007 kevät Esim. Esa Tanssiva karhu-runokilpailun finalist.

Ia Ensterä

Skenografi, visuaalinen suunnittelija, kuvittaja

IA ENSTERÄ on suunnitellut lavasteita ja pukuja yli 240 teatteri-, tanssi-, uuisirkus- ja oopperatuotantoon Yhdysvalloissa ja Euroopassa.

Hänen ulkomaisia yhteistyökumppaneitaan ovat olleet muun muassa Salvage Vanguard Theater, Breaking String, Zachary Scott Theater, Hyde Park Theatre, Capital T, Rude Mechanicals, Sky Candy, Orange Theatre Company ja En Route Productions - joissa hän toimi co-Taiteellisena johtajana. Hän on myös tehnyt yhteistyötä koulutusyksiköiden, kuten St. Edwards Universityn, Texas State Universityn, Johns Hopkins Universityn ja Austin Community Collegen kanssa - joiden neuvoa-antavassa komiteassa hän suunnitteli heidän esittävien taiteiden rakennusohjelmaa.

Suomessa hän on työskennellyt Teatteri Avoimien Ovien, Jyväskylän, Joensuun, Rovaniemen, Kotkan, Porin, Imatran, Järvenpään, Keski-Uudenmaan teatterin ja muutaman muun kanssa.

Työstään hänelle on myönnetty B. Iden Payne -palkinto kuusi kertaa lavastuksesta ja/tai puvuista, Austin Critics Table suunnittelu-palkinto 12 kertaa ja on kerännyt muutaman Austin Chronicle -lehden "Best of Austin" tittelin.

Vuonna 2015 Austin Critics Table myönsi hänelle John Austin Award for Conspicuous Versatility -palkinnon (eräänlainen elämäntyöpalkinto).

Hän rakastaa työtään ja se näkyy.

www.iaensterä.com

Yhteyshenkilö: Tiina Myllärinen
S-posti: tiina.myllarinen@uniarts.fi
Puhelin: 040 720 3221

Voi pientä norppaa! Voi sinisiä hylkeitä. Palelevia syöntihylkeitä. Rauhan hylkeitä, sotahylkeitä, pyynti-, myyntihylkeitä. Ota Nyt Kauhallinen hylkeen rasvaa. Nyt: Historiallinen tiedoite: Pusa hispeda on Kehittynyt! Meri on noussut maaksi. Vain silmäkuoppaan jäi vesi ja koko ajan verevä Nahkarumpu soi: mars-mars, mars, se Paukuttaa. Asento: NORP! Riviin: NORP! Hylättynä norppa. Kaluttu. Mursu ursus jääkarhun murunen Muruseos 3 rkl voita tai vaihtoehtoisesti pehmeää norpanrasvaa, Voita arpaheitto heipå dig hei-hei voi voi. Voita voittamaton. Voitto vei norpan. Hylkyinen hylätty hirviö hirmu. Murhilas. Norppa. Norjaan. Marssitaan Norjaan! Norsulla ratsastaen, koska on sotanorsu. Röm. Röm. Tö-töm-tö-tö-töm. Rumpu pamputtaa. polkevat tannerta liukuhihnalla ja haarniskoissa norpat. vesi kumpuilee. Umpuinen! Puinen on pulama. Maalattu on pulama. Pulahtaa norpan maali Naaliin. Alittaa kuolinviivan. Mars norpat, sinne vaan mars tai vaa'alle kuun ja tähtien sekaan, taisto mars mars pluto venus Juppiter kuu maa: Saimaa, sai vesi Sai-ilma, tuli, saituli saituri kitsas kidassaan Kunnianmerkki isänmaa tai äitisi puolesta hei! Ja voi. Paljonko painaa Kilogramma voita? Norpaali normaali. Naamataulu on Maalitaulu. Hei-hei jää hyvästi sylkykuppi-hylky.